

Landschappelijk onderhoud

Kosten én kansen

Je kunt voor of tegen de evolutie zijn, maar onze maatschappij heeft meer en meer aandacht voor recreatie op de boerenbuiten. Zoals elke verandering brengt dat groei-pijnen met zich mee en die liggen in dit geval vooral bij het onderhoud van al die nieuwe initiatieven. 'Een typisch voorbeeld is het plaatsen van een picknickbankje', legt Peter Vleugels uit. Hij werkt binnen de afdeling Platteland van de VLM mee aan een Vlaams geïntegreerd plattelandsbeleid. 'Ineens heb je ook een vuilnisbak nodig die regelmatig moet worden leeggemaakt, de haag moet worden geschoren en de berm gemaaid. En misschien staat er in de buurt ook wel een kapelletje dat regelmatig moet worden opgeknapt ... Een kleine ingreep zorgt zo meteen voor heel wat meerwerk.'

Loketten voor onderhoudswerk?

Concreet ontbreekt het de verantwoordelijke overheid - vaak de gemeente - aan drie zaken: geld, onderhoudspersoneel en coördinatie. Het probleem werd zo nijpend dat er in 2006 binnen de schoot van het IPO (Interbestuurlijk Plattelandsoverleg) een werkgroep werd opgericht, die na een enquête bij 24 belanghebbenden meerdere aanbevelingen formuleerde aan de Vlaamse overheid. Een van die voorstellen is het oprichten van verschillende LOB's (Loketten Onderhoud Buitengebied), en die voorzien van structurele financiering om onderhoudswerken te laten coördineren. 'De bedoeling is niet dat zij het onderhoudswerk zouden overnemen, wel dat het loket ervoor zorgt dat het regulier landschapsonderhoud gebiedsdekkend gebeurt,

Op zoek naar frisse lucht en een gevoel van ruimte vinden almaar meer mensen de weg naar het platteland. De overheid speelt daar gretig op in door te investeren in landschappelijk groen en boeren natuur. Wie betaalt het prijskaartje en welke kansen biedt groenonderhoud voor de sector?

Peter Vleugels (VLM): 'Een kleine ingreep zorgt meteen voor heel wat meerwerk.'

wat nu vaak niet het geval is', zegt Peter Vleugels, verslaggever van de werkgroep.

Helaas vielen de aanbevelingen van de werkgroep net op het moment dat de financiële crisis uitbrak. Daarop besliste de Vlaamse regering om alle extra investeringen die niet dringend waren te schrappen. Einde verhaal zou je denken? Niet voor de werkgroepleden. Zij gingen op zoek naar alternatieve manieren om hun voorstellen te financieren en vonden die bij het plattelandsontwikkelingsprogramma van de EU (PDPO). 'Er is wel een verschil', merkt Peter Vleugels op. 'In tegenstelling tot de Vlaamse overheid voorziet de EU geen structurele financiering, maar werkt ze op basis van projectvoorstellen. Europa, Vlaanderen en de provincies financieren 65 procent van het project, de overige 35 procent is voor eigen rekening. Bij deze doe ik dan ook een warme oproep aan alle gemeenten om, eventueel via bestaande regionale samenwerkingsverbanden, met enkele buurgemeenten een Loket Onderhoud Buitengebied op te richten en samen een projectvoorstel in te dienen!'

Gemeente zkt. geld

Intussen wordt de hoop op een structurele financiering niet opgeborgen. In het regeerakkoord van de nieuwe Vlaamse regering staat expliciet dat er een Plattelandsfonds zal worden opgericht. Onlangs overhandigde de VVSG (Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten) een 'Manifest van de Plattelandsgemeenten' aan minister van Plattelandsbeleid Kris Peeters. Daarin worden alle verzuchtingen van de plattelandsgemeenten op

een rijtje gezet. 'Ook het onderhoud van de landschappelijke infrastructuur komt erin aan bod', merkt Alex Verhoeven van VVSG op. 'Een plattelandsgemeente als Sint-Laureins bijvoorbeeld telt per inwoner vier keer meer kilometer wegen dan een gemiddelde Vlaamse gemeente. Het overgro-

Een gemeente als Sint-Laureins heeft voor haar plattelandswegen 60% extra budget nodig

te deel daarvan zijn landbouwwegen. Om die te vernieuwen en onderhouden heeft de gemeente in principe jaarlijks 1 miljoen euro nodig, terwijl ze het in werkelijkheid met minder dan 40 procent hiervan moet doen.'

Volgens Alex Verhoeven komt het hierop neer: 'De maatschappij gebruikt het platteland steeds meer als een plaats om te ontspannen en vraagt de plattelandsgemeenten om zoveel mogelijk openbare ruimte te behouden en te onderhouden. Onze gemeenten willen wel ingaan op die vraag, maar mislopen daardoor heel wat inkomsten die andere gemeenten halen uit bewoning en bedrijven. Het is dus maar logisch dat daar een structurele financiering tegenover staat.'

Machines beter benutten

Omdat gemeentearbeiders het vele onderhoudswerk niet meer gedaan krijgen, besteden gemeentebesturen steeds vaker een deel van hun onder-

houdswerk uit. Meer en meer kloppen ze daarvoor aan bij agro|aanneming. De coöperatieve vennootschap telt inmiddels 400 landbouwers-leden. 'Onze landbouwers kunnen hun machines beter benutten en ontvangen een bijkomend inkomen', zegt coördinator Tom Van Craenem. 'De opdrachtgever kan de leef- en woonkwaliteit van de plaatselijke gemeenschap tegen een aantrekkelijke prijs verbeteren. De laatste twee jaar hebben heel wat gemeenten en andere organisaties onze diensten ontdekt. Intussen onderhouden we op tal van locaties berm, hagen en bomen, we zaaien stukken land in en graven poelen, we strooien zout en ruimen sneeuw of plaats afsluitingen om maar een paar zaken te noemen.'

Een van de troeven van agro|aanneming is dat de organisatie potentiële uitvoerders in heel Vlaanderen heeft die ervaren zijn om op een zelfstandige wijze met hun machines te werken. 'Waar er een aanleiding en voldoende draagvlak voor bestaat, kunnen we ook landbouwers groeperen om zo het beheer van het landschap in een regio te organiseren.' Daarnaast besteedt de coöperatie veel aandacht aan een nauwkeurige coördinatie. 'Om zo goed mogelijk op vragen van gemeenten in te spelen, bieden we hen één aanspreek- en adviespunt aan. Onze aanpak valt bij heel wat organisaties in de smaak en ik ben ervan overtuigd dat er nog vele zullen volgen. Voor landbouwers kan dit soort werk dus zeker een welkome aanvulling op hun inkomen zijn. Hoe meer collega's zich bij onze cvba willen aansluiten, hoe beter.'

INFO www.ipo-online.be, www.agrodiensten.be